

KOMPOSTOVANIE AKO ENVIRONMENTÁLNE VHODNÉ VYUŽITIE ODPADOV

Katarína KLAPÁKOVÁ

COMPOSTING AS AN ENVIRONMENTALLY SOUND WASTE UTILIZATION

Sustainability - Environment - Safety '2018

ABSTRAKT

Kompostovanie je pravdepodobne jednou z najstarších recyklačných technológií na svete. Už pred dvetisíc rokmi popísal rímsky učenec a spisovateľ Columella v poľnohospodárskej príručke, ako majú byť poľnohospodárske odpady miešané, vrstvené do hromád, prekopávané a nakoniec využívané ako hnojivo. Rimania nazývali tento proces "Composta" z čoho vzniklo označenie tejto technológie "kompostovanie". Výhody tohto prirodzeného biologického procesu boli takmer zabudnuté. Až v sedemdesiatych rokoch, minulého storočia, vzrastajúce povedomie o dôležitosti ekológie, legislatíva brániaca znečisťovanie, ktorá vznikla na základe tohto uvedomenia, a stále rastúce ceny za ukladanie odpadu na skládky navrátili kompostovanie späť do mysle západoeurópanov, ako užitočný systém využívania organických odpadov. Oproti tomu vo východoeurópskych krajinách bolo kompostovanie využívané predovšetkým pre výrobu organického hnojiva a odpadársky aspekt bol až na druhom mieste. Súčasné moderné koncepcie nakladania s organickými odpadmi sa jednoznačne prikláňajú k preferencii recyklačných biotechnologických metód ktorými sa väčšia časť odpadu transformuje na trhovo realizovateľné produkty a súčasne sa obmedzuje podiel určený k ukladaniu na skládky. Prudký nárast kompostovania až na úroveň najrozšírenejšej recyklačnej technológie pre organické odpady začal na začiatku osemdesiatych rokov minulého storočia.

Jedinou možnosťou udržania kvalitného životného prostredia na Slovensku, je environmentálne vhodné využitie odpadov. Jednou z alternatív je spracovanie bioodpadov kompostovaním, kde môžeme živiny prítomné v bioodpade navrátiť späť do pôdy. Dnes si už nemôžeme dovoliť plytvať energiou uloženou v druhotných surovinách tým, že ich zmiešame a spálime.

KEÚČOVÉ SLOVÁ:

odpad, kompost, životné prostredia

ABSTRACT

Composting is probably one of the oldest recycling technologies in the world. Two thousand years ago, Columella, a Roman scholar and writer, described in the agricultural manual how agricultural waste should be mixed, stacked, spaded, and finally used as fertilizer. The Romans called this process "Composta" of what we designate this technology as

"composting". The benefits of this natural biological process have been almost forgotten. It was only in the 1970s, in the last century, when the growing awareness of the importance of ecology, the pollution prevention legislation that emerged from this awareness, and the ever-increasing prices for waste disposal in landfills, returned the composting back to the Western European minds as a useful system for using organic waste. In contrast, in Eastern European countries, composting was mainly used for the production of organic fertilizer, and the waste aspect was the second only. Current modern organic waste management concepts clearly favour the preference of recycling biotechnology methods by transforming most of the waste into marketable products while limiting the dose of amount given to landfill. The steep increase in composting up to the most widespread recycling technology for organic waste began at the beginning of the 1980s. The only way to maintain a quality environment in Slovakia is to use the environmentally sound waste utilization. One of the alternatives is the processing of bio-waste by composting, where the nutrients present in bio-waste can be returned back to the soil. Today we can no longer afford to waste the energy stored in the secondary raw materials by mixing and burning them.

KEY WORDS:

waste, compost, environment

ADRESA AUTORKY

Ing. Mgr. Katarína Klapáková, PhD.

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava, Slovenská republika